

מילי דהוראה

מה שנשאל מורינו שליט"א מאחד שאביו נהג כל השנים להסתפר אצל ספר ועכשיו לעת זקנתו שקשה עליו ההליכה עד לחנות של הספר הוא מבקש מבנו שיספר אותו בביתו אם מותר לו למלאת רצון אביו ולספר אותו כי שמע שיש מקפידין שלא לעשות כן.

ואמר לו מורינו שליט"א שלכתחילה ראוי לבן לימנע מלספר את אביו כי יש לחוש שמא יעשה בו חבורה ואין זה קפידא בעלמא אלא הוא הלכה ברורה דאסור לבן לעשות חבורה באביו, וכן פסק בשו"ע י"ד (סי' רמא טע"ג ג מקורו מגמ' סנהדרין פד ע"ב) דמי שהיה קוץ תחוב לאביו לא יוציאנו שמא יבא לעשות לו חבורה, וכן אם הוא מקיז דם וכו' אע"פ שמכוין לרפואה, ע"כ. וכשהוא מספר את אביו יש לחוש שמא יעשה בו חבורה ויצא טיפת דם, ולכן ודאי יש לבן למנוע את עצמו ולא לספר את אביו.

ועל כן ודאי שצריך להתאמץ ולבקש מאחר שיספר את אביו, אמנם אם אין

לו אפשרות אחרת מצויה כגון שאינו מוצא אחר שימלא את מקומו או שאין אביו חפץ באחר אלא עומד על דעתו שדוקא הוא יספר אותו, ישתדל לספר אותו במספר גבוה כדי שלא יבוא לידי חבלה ח"ו, ובאמת דבר זה תלוי בכל אחד לגופו כי יש כאלה שעוים דק ובכל מגע לא זהיר עלולה לצאת טיפת דם ואז יעבור על איסור חבלה באביו שהוא עוון חמור מאד.

[עוד הוסיף מורינו שליט"א דבשעת הדחק אולי אפשר לסמוך על מה שכתב המנחת חינוך (פרשת משפטים מצוה מוח) דאם עושה חבורה באביו לרפואה פטור ויותר מזה אפי' אם האב אינו רוצה דלרפואה לא אסרה התורה כלל וכו' ועיין בלשון הר"מ אם אין שם אחר ה"ז מקיז וחונק כפי מה שירשהו לעשות. ולכאורה אף אם אין מרשה אותו מ"מ כיון דהוי לרפואה אין איסור כלל כמו באיש אחר ומצוה איכא אף אם אינו רוצה, ע"כ. ואף דלספר את אביו אינו רפואה מכל מקום חזינן מדברי המנחת חינוך דברשות האב תליא מילתא, ועל כן היכא דהאב נותן רשות והוא חפץ דוקא בו אפשר לצרף דעתו כסניף ויעשה כל טצדקי שלא יבוא ח"ו לידי עשיית חבורה]

הלכה והוראה בישראל

תשובת מרן הגאב"ד שליט"א אודות מי שהלך לעולמו ביום ל' לחודש אדר ראשון בשנה שעבר תשפ"ד מתי ינהג היארצייט השנה תשפ"ה שהיא שנה פשוטה

המקומות וכבר כתבתי בכמה מקומות (עיין היכל הוראה ח"א הוראה ח ובש"ת קנה בשם ח"ג סי' טו) מה ששמעתי מאמור"ר מרן הקנה בשם זצוק"ל אודות פסקי המשנה ברורה ששמעתי אצלו ליה שנתקבלו דבריו הלכה למעשה.

סוף דבר לענ"ד תקבע היארצייט [כל עניני היארצייט] ביום שישו שהוא יום ראשון דראש חודש אדר (ל' שבט), ואף דהלך לעולמו ביום ל' לחודש אדר ולא ביום ל' לחודש שבט אפשר לומר דכיון דשמיה ראש חודש אדר נחשבים שני הימים [דהיינו ל' שבט וא' אדר] ליומא אריכתא והוא נדון גם לחודש אדר.

ולא תוסיפו עוד לדאבה ומשנכנס אדר מרבין בשמחה

ויהי רצון שלא נכשל בדבר הלכה

משה בראנדסדארפער

ביום ראש חודש אדר שני ועל זה שייך שפיר הטעם דלעולם אדר ראשון עומד תחת אדר שני, אמנם בנ"ד האי טעמא לכאורה לא שייך דאף דאדר ראשון עומד תחת אדר שני סוף סוף יום אדר"ח דאדר ראשון אכתי הוא ל' לחודש שבט.

ועתה בהמחצית השקל כתב גירסא אחרת בדברי המגן אברהם וז"ל: ואם מת ביום ראשון דר"ח אדר שני יתענה לשנה הבאה ביום א' דר"ח אדר ולא בכ"ט בו. דלעולם אדר עומד תחת אדר שני כצ"ל. וכן מצאתי מוגה בקונטרס אחרון של בעל תוספת שבת ור"ל ששנה שמת היתה מעוברת ושנה אחריה היא פשוטה, ע"כ. [וגם לגירסא זו אכתי צריך ביאור דאין הכי נמי דאדר עומד תחת אדר שני מכל מקום יום ראשון של ראש חודש אדר אכתי ל' שבט הוא].

ובאמת דנחלקו בזה הפוסקים ובשו"ת אגרות משה (יורה דעה חלק ג סימן קנט) כתב דיש טעם גדול לנהוג היא"צ בר"ח ניסן מאחר דחי בשנה העברה כל חדש אדר, אבל מכיון שיצא מהמג"א יש יותר לעשות כהמג"א, אלא שהוסיף דאולי כיון שגירסת הלבושים שרד והפמ"ג אינו כן אלא דין אחר דבמת ביום ראשון דר"ח אדר יתענה ביום ראשון דר"ח אדר ולא בכ"ט שבט שהוא דין פשוט וברור ולא הוזכר דין מי שמת ביום ל' לאדר ראשון הרי לגירסא זו לא יצא מהמג"א כלל דין זה וא"כ יכול לעשות גם בניסן דיש טעם לכאן ולכאן, ע"כ.

וכן יש להעיר שבעל האגרות משה לא הזכיר כלל דברי המשנה ברורה (ואף לא דעת ערוך השולחן) ואולי אחר שכתב תשובה זאת עוד בהיותו רב דק"ק ליובאן בתחילת שנות תר"צ שרבינו המשנה ברורה היה בחיים חיותו ועדיין לא נקבעה הלכה כמותו בכל מקום ועובדא ידענא בהלכה שנפסקה פה עיה"ק ירושלים בשנות ת"ש כהרב כף החיים ולא כהמשנה ברורה שעדיין לא שמעו את שמעו ולא נתקבלה הוראתו בכל

בס"ד יום ב יט בשבט תשפה

בבי מדרשא היכל הוראה ירושת"ו

לכבוד ... שיח"י

אודות מה ששאלתי בדבר אביך שהלך לעולמו בשנה העברה שהיתה שנה מעוברת ביום ל' אדר ראשון (שהוא יום ראשון דראש חודש אדר שני), ועתה שהיא שנה פשוטה ואין לנו אלא חודש אדר אחד מתי חל היארצייט שלו אם ביום ל' לחודש שבט [שחודש אדר ראשון נחשב כאילו הוא חודש שבט ונוסף לכך אי אפשר לדחותו לחודש אדר כי בשנה פשוטה אין בחודש אדר כי אם כט יום] או ביום כט לחודש אדר.

והנראה לי בזה הוא, שתקבע יום היארצייט ביום ל' לחודש שבט [דהיינו יום א' דראש חודש אדר] כמו שכתב במשנה ברורה (סימן תקס"ט ס"ק מב) דאם מת אביו ביום ראשון דר"ח אדר שני [דהיינו ל' אדר ראשון] יתענה לשנה הבאה שהיתה שנה פשוטה ביום א' דר"ח אדר [דהיינו ל' שבט] ולא בכ"ט בו [דהיינו באדר] דלעולם אדר של שנה פשוטה עומד תחת אדר שני של שנה מעוברת, ע"כ. וכן פסק בערוך השולחן (או"ח סימן תקס"ט ס"ו) ויסודם הוא על דברי המג"א (סי' תקס"ט ס"ב) וז"ל: ואם מת ביום ראשון דר"ח אדר יתענה לשנה הבאה ביום ראשון דר"ח אדר ראשון ולא בכ"ט בו דלעולם אדר ראשון עומד תחת אדר שני, [מג"א שם ויש שם טעות הדפוס כמ"ש המח"ש ע"ש] ע"כ.

וכן פסק המטה אפרים בדיני קדיש יתום (שער ג ס"ח) ובאלף למטה (שם סק"י).

אולם זה קצת פלא דהמג"א כתב: ואם מת ביום ראשון דר"ח אדר יתענה לשנה הבאה ביום ראשון דר"ח אדר ראשון ולא בכ"ט בו דלעולם אדר ראשון עומד תחת אדר שני, עכ"ל. ומיירי באופן דמת ביום ראשון דר"ח אדר בשנה פשוטה ולכן כתב דמתענה בשנה הבאה שהיא מעוברת

היכל הוראה
 תשובת מרן הגאב"ד שליט"א אודות מי שהלך לעולמו ביום ל' לחודש אדר ראשון בשנה שעבר תשפ"ד מתי ינהג היארצייט השנה תשפ"ה שהיא שנה פשוטה

רבות בנות עשו חיל
 באגרת וביאור מעתתהם או באבל הכבד עם סילוקה במישב ענותה של האשה הרגילה והצדקנית, מסרה וביטלה לגדל צאצאיה על ברכי התורה והצניעות בדרך ישראל סבא, זכתה לחתן בנות ישראל בדרך חינוך הישן של אמותנו הק' והשרישה בהם אהבת ד' ואמונה שהורה, עמדה לימין בעלה 'הבדחני"א במסירות ופלאה, אשה ידעתי ד' היא תתהלל

דבורה פרידא קלפהולץ
 ע"ה
 בת הגה"ח רבי שאינור זלמן אקער זצ"ל
 א"ח הרב הגאון רבי מנתניהו קלפהולץ שליט"א
 מחשובי תלמידי מרן רבינו מרן הקנה בשם ז"ע
 ומגדולי תלמידי חכמים והולמומים פעיה"ק ירושת"ו

כוס תנחומין שלוחה בזה קדם בנה הגדול
 הנסתר בעוז ותעצומות לימין מורינו באב"ד היכל הוראה שליט"א ובכל מפקדותיו במבצר התורה והחוראת היכל הוראה בארה"ק של רבינו מרן הקנה בשם ז"ע הרבני הנכבד ורד"ק

הרה"ח ר' חיים יעקב קלפהולץ שליט"א
 יו"ד לתוצאת ספי' פסקי דין שרת היכל הוראה
 וכל התוצאות הכתובה בתנחת ציון וירושלים בתנחמו במהרה

הכאובים
 איגוד רבנים ותלמידי היכל הוראה בארה"ק
 הנהלת היכל הוראה

הפקה: "אגודתו" 053-33105646

איגוד הרבנים
 תלמידי היכל הוראה
 בארדה"ק העונים
 לשואלים דבר ה'
 זו הלכה

יחשלים	חפיפה
בית שמש	קרית ספר
ביתר	כרמיאל
בי ברק	טבריה
טל סטון	צפת
אשדוד	אור הגנוז
חצור	נוף הגליל
תעננה	

זמני קבלת קהל במרכז "היכל הוראה" ביחשלים רח' זוננפלד 3 טל' 02-5322775

א-ה מהשעה 10:00 לפנה"צ עד 9:00 בערב רצוף	ערש"ק וערב יו"ט לפנה"צ 11:00 עד 1:00	שבת ויו"ט משעה קודם השקיעה עד רבע שעה קודם השקיעה	מושב"ק מוצאי יו"ט מחציה שעה אחריו זמן ר'ת למשך שעה
--	---	---	--

ע"פ תקנת רבינו מרן הקנה בשם ז"ע שאלות דחופות או שאינה סובלת דחייה, בכל עת זמן בימים ובלילות.

בית בנו הרומ"ץ
 הרה"ג שמועון עוזר בראנדסדארפער שליט"א כמה דקות מההיכל
 רחוב רבינו גרשום 5 [כניסיה א' קומה 2] י-ם פל' 0527155774

בית מורינו הגאב"ד שליט"א
 מעל בנין היכל הוראה
 טל' 053-311159 פל' 02-5370033

לקבלת הגליון במייל 5322775@GMAIL.COM